

АКТУАЛЬНЕ ПИТАННЯ СЬОГОДЕННЯ - ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ТА ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ

В Україні на сьогодні гостро стоїть проблема легалізації трудових відносин та заробітної плати. На жаль, відносини між роботодавцем та найманими працівниками не завжди відповідають нормам законодавства.

Інколи суб'єкти господарювання (особливо це стосується малого бізнесу) платять своїм працівникам дві зарплати - офіційну і неофіційну (зарплату в „конвертах“), що здається вигідним як для роботодавця, так і для самого працівника, але в результаті призводить до негативних наслідків. Працівники наразі не бачать проблем в отриманні „тіньової“ зарплати, так як до кишені надходять „чисті доходи“, але в майбутньому вони позбавлять себе соціальних гарантій.

Тому легалізація трудових відносин і заробітної плати, ліквідація прихованої зайнятості - є одним з ключових напрямків роботи усіх державних органів, і вирішувати цю проблему треба спільними зусиллями - як державі, так і самим працівникам.

За порушення трудового законодавства юридичні та фізичні особи-підприємці, які використовують найману працю, несуть фінансову відповідальність.

Небезпека зарплати в „конвертах“ і тіньової зайнятості полягає в тому, що до бюджетів та державних фондів не надходять в достатньому обсязі кошти від сплати податків, зборів і внесків, а також в тому, що працівник втрачає страховий стаж для призначення пенсій та при досягненні пенсійного віку не зможе отримати пенсію, розмір якої буде відповідати рівню його реальної заробітної плати.

Таким чином, влаштовуючись на роботу неофіційно (без укладення трудового договору) або отримуючи заробітну плату в „конверті“ працівник повинен чітко усвідомлювати, що він сам позбавляє себе соціальних гарантій:

- з „тіньової“ зарплати роботодавець не здійснює відрахування єдиного соціального внеску, що негативно вплине на розмір призначеної пенсії в майбутньому;

- особа, яка працює без трудового договору, не буде мати права на відпустку та виплату допомоги по тимчасовій непрацездатності, на випадок професійних захворювань, втрачає страховий стаж;

- працівник може працювати понад норму, без вихідних та у святкові дні без додаткової оплати за це (не буде дотримано мінімальних гарантій в оплаті праці);

- відсутність офіційних доходів може стати підставою для відмови у призначенні різних видів допомоги та субсидій;

- працівника можуть звільнити у будь-який момент без виплати вихідної допомоги, а можливо і без оплати за виконану роботу, отримати належний розрахунок під час звільнення у більшості випадків буває дуже важко (факт перебування у трудових відносинах з роботодавцем доведеться доводити в суді за допомогою свідків).

Кожному працюючому необхідно, хоча б раз на рік, перевірити розмір своєї заробітної плати та відрахування єдиного соціального внеску, які декларує роботодавець, щоб виключити можливість наявності помилок, недостовірності даних та мати впевненість на одержання справедливо заробленої пенсії.

Автоматизована система персоніфікованого обліку надає можливість кожному працюючому одержати інформацію щодо його нарахованої заробітної плати, щомісячного розміру сплачених внесків до Пенсійного фонду України та страхового стажу.

Для отримання інформації щодо своїх персональних даних та наявного страхового стажу кожен громадянин може звернутись до органів Пенсійного фонду України (сервісних центрів) або в особистий кабінет на вебпорталі Пенсійного фонду України.

Звертаємось до усіх фізичних та юридичних осіб та просимо оформлювати трудові відносини з найманими працівниками згідно чинного законодавства України, адже використання незадекларованої праці зменшує економічні можливості України під час війни. На сьогодні, в умовах війни, підтримка держави у вигляді сплачених податків та єдиного соціального внеску є життєво необхідною, адже вони спрямовуються також і на підтримку та забезпечення Збройних сил України, вирішення соціальних потреб громадян, реалізацію програм соціально - економічного розвитку в цілому країни та кожної громади.

**Адміністрація Головного
управління ПФУ
в Закарпатській області**